

Gyldenposten

Organ for nr. 122 Gyldenborg. Nr. 1 2019 årgang 19.

Vennskap

Kjærlighet

Sannhet

Leder i Gyldenposten

Kjære Brødre

Forfatter og lyriker Olav H. Hauge skriver i sitt dikt « Gjer ein annan mann ei beine » om en mann som kommer over fjellet og ned til en fjord på veg hjem.

Han får en mann til å ro seg over og denne nekter å ta imot betaling. Den reisende sier at han ikke kommer her forbi igjen og får gjort mannen en gjentjeneste. «Du kan gjøre en annen mann en tjeneste» sa mannen og rodde tilbake.

Dette er slik vi Odd Fellows bør tenke. Vi bør gjøre våre medmennesker en tjeneste uten å kreve betaling eller gjengjeld. Gi en nabo en hjelpende hånd. Ofte er et arbeid enkelt for to, men vanskelig for en alene. Hvis alle uoppfordret gjorde slik, vil vi få en bedre og triveligere verden.

Med broderlig hilsen i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet.

Børre Børresen

Redaksjonen består av:

Ansvarlig red; OM Roar Gusterudmoen, red: eks. OM Arne Børre Børresen, Skm. Terje Olav Rundtom (redigering), br. Geir Marin Pilskog (Web-redaktør) eks. OM Finn Krog og br. Terje Slettholen.

Redaksjonen avsluttet 4. april.

Vi i redaksjonen ønsker alle brødrene i loge 122 Gyldenborg en God Påske!

Nytt fra sekretæren

Vi gratulerer

Trond Egil Broen -	Innvielse	18.03.19
Frode Kristiansen -	Innvielse	18.03.19
Tor Einar Fodnes	50 år	27.01.19
Terje Slettholen	60 år	28.12.18
Jan H. Bekkholt	60 år	04.01.19
Jan-Ole Wais	60 år	26.02.19
Bjørn Humborstad	75 år	26.02.19

Overmester har ordet

Kjære Brødre

En god gammeldags vinter er på hell og vi går lysere tider i møte. Tiden går fort og vi nærmer oss tidspunktet hvor nye embedsmenn skal velges for en ny 2 års periode. Perioden som Overmester har vært utrolig lærerik og givende, selv om det til tider har vært mye å tenke på og forholde seg til. Min erfaring er i alle fall at det alltid er ting man må følge opp og ta tak i når sakene dukker opp.

Man er ikke Overmester bare i logemøtene annenhver mandag, men i stort sett hele tiden. For meg har heller ikke logemøtene blitt rutine, men gode forberedelser foran hvert møte har vært helt nødvendig. Å tenke 2 år frem i tid virker lenge, men du verden hvor fort tiden har gått. Sikkert fordi embedet har gitt meg mye påfyll som Odd Fellow, og fordi jeg har hatt gode embedsmenn å støtte meg på i tillegg til alle de gode brødrene i logen. I Loge 122 Gyldenborg er det alltid god stemning og et godt sted å være.

Før jul i 2018 fikk vi det triste budskap om at bror Svein Auden Hangaard hadde gått bort. Vi visste at han hadde slitt en del med helsen de siste årene, men i de samtalene jeg hadde med han i telefonen var han alltid positiv og i godt humør. Siste gangen jeg pratet med han var i midten av november hvor han sa at han skulle prøve å komme på et møte før jul. Sånn ble det dessverre ikke. Bror Svein ble stedt til hvile i Brandval kirke fredag 28. desember 2018 med stort fremmøte av Odd Fellow brødre. Jeg vil her benytte anledningen til å gi en stor takk til brødrene Andreas Hemma, Svein Hanssen, Arne Børre Børresen, Ingar Eidsmo, Egil Øiseth og Bjørn Thomassen som sto æresvakt ved Bror Svein sin bære. Minnetalen som ble lest i kiken står på trykk et annet sted i Gyldenposten.

I min tid som Overmester har jeg skrevet mye om rekruttering av

nye medlemmer. På Venneaften den 21. januar hadde vi besøk av 3 potensielt nye brødre, og alle var positivt innstilt i forhold til hva Ordenen står for. Resultatet ble at vi fikk inn 2 søknader og vi kunne se frem til innvielse av 2 nye brødre den 18. mars. Innvielsen ble gjennomført på en trygg og god måte og jeg vil gratulere Trond Egil Broen og Frode Kristiansen som nye brødre i Loge 122 Gyldenborg.

Vårterminen i logeåret er ennå ikke over, og vi har fortsatt noen viktige møter igjen før vi kan ta sommerferie. I skrivende stund har vi hatt første gangs nominasjon av valgte embedsmenn og nevnder, men det gjenstår andre gangs nominasjon og valg. I tillegg kan vi se frem til tildeling av 25 års Veteranjuvel til 3 brødre som har gjort seg fortjent til dette.

Med dette vil jeg ønske alle embedsmenn og brødre en fortsatt fin vår og ønsker dere alle en riktig God Påske!

Håper vi sees i de resterende møtene frem til sommeren.

Med broderlig hilsen i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet.

OM Roar Gusterudmoen

Undermester har ordet

Kjære Brødre

Våren nærmer seg med stormskritt, og i skrivende stund er det kun fire Logemøter igjen av denne terminen og min tid som Undermester er snart over. Nå ser jeg vel kanskje mest fram til å bli ferdig med oppgaven, men det har vært en meget interessant og lærerik tid som jeg ikke ville ha vært for uten.

I løpet av etterjulsvinteren har to av brodermåltidene blitt laget av egne Brødre. Dette er måltider som etter hvert har blitt en tradisjon hos oss. På Logemøtet den 21. januar serverte Per Olaf Nordli oss rakørret, og på Logemøtet den 4. mars, serverte Brødrene Arild Skjefstadmoen, Terje Olav Rundtom og Finn Nilsen oss egenprodusert Bacalao. Tusen takk til dere!

Det er også planlagt at møtene den 1. april og den 20. mai skal tilberedes av egne brødre. Det blir da undertegnede som anretter litt ost og vin den 1. april, og så blir det spekemat tillaget av Svein-Erik Børslungen og Terje Olav Rundtom på sommermøtet den 20. mai.

På ettermøtene etter nyttår så har det til nå blitt arrangert en quizkveld i forbindelse med venneaften, og to kvelder med foredrag. Det ene foredraget ble holdt av Fung.Eks.OM Erik Haug, der han kom med en presentasjon av foreningen Festningens Venner. Det andre foredraget ble holdt i forbindelse med Eks.OM-aften den 18.februar. Fung. OM denne dagen var Eks.OM Finn Krog, og han hadde fått Herman Qvam, en tidligere studiekamerat av seg, til å komme å holde et foredrag for oss om Martin Luther. Det er også planlagt et foredrag på møtet den 20. mai av Br. Hans Dyblie.

Privatnevnda har fungert meget bra det siste året. Har det ikke passet med oppsatt dag, så har Brødrene bare byttet med noen annen på lista. Det at alle må delta på turnus i Privatnevnda har fungert

ganske bra, men ideelt sett så hadde det nok vært best med en fast gjeng i en gitt periode som da ville ha opparbeidet seg litt mer rutine.

Til slutt vil jeg få ønske Brødrene en riktig god påske, og en fin vår og sommer!

I vennskap Kjærlighet og Sannhet
UM Jens Erik Onsrud

Fungerende eks OM har ordet

Kjære brødre

Min tid som valgt embetsmann nærmer seg slutten og plass på mimrebenken venter. Tiden går så altfor fort, det er nå 4 år siden jeg selv ble valgt til OM, men det er kanskje ett tegn på at vi har det bra og alt fungerer fint både privat og i logesammenheng. Den første tiden som OM var tøff uten noen erfaring som UM, men man lærer fort. Jeg ville ikke vært foruten denne erfaringen.

Det nærmer seg fort valg av nytt kollegium. Når dette leses er alt 1. og 2. gangs nominasjon gjennomført, så vi ser nå konturene av vårt nye kollegium. Jeg tror dette blir en meget fin gjeng til å lede oss de neste to årene.

Vi har det siste året hatt fin fremgang med innvielse av to nye brødre så langt i år og 6 i fjor, men det har dessverre vært noe frafall.

Hva må til for å øke interessen til aktiviteter utenom de vanlige møtene? Vi kunne vært flere på Vennelogeturen til Mariestad i fjor høst og det er skuffende liten interesse for nyttårsfesten.

Jeg kom med følgende tanker i ett innlegg i Gyldenposten i fjor og tar dette opp igjen nå:

Hvilken vei går samfunnet vårt? Hvor blir det av fellesskapet og foreningslivet? Ønsker vi et kaldere samfunn?

Det å stikke innom noen venner en kveld for å prate litt skjer skjeldre og skjeldrene. Vi må høytidlig invitere i god tid. På årsmøtet i vellet vårt denne uke møtte 5 av over 200 medlemmer/beboere, på årsmøtet til Kongsvinger Festnings Venner sist uke møtte kun 16 av 180 medlemmer. Sommerfesten og

nyttårsfesten er ikke arrangert på flere år pga. for liten oppslutning. Fremmøteprosenten på logemøtene ligger nå under 50 %!! Fremmøteprosenten på logemøtet 1. april 53 prosent, og det er meget bra! Jeg telte også hele 7 hvite krager.

Er tidsklemma så stor eller har vi det best hjemme foran TV'n? Jeg har ikke svaret, men syntes "frikvelden" i logesalen gjør godt for både sjel og sinn.

Vi skal ikke bare klage. Vi har mange brødre som er flinke til å møte opp og det er sjelden mer enn en eller to embedsmenn som er fraværende. Tusen takk til dere alle.

Jeg ser frem til et godt fremmøte på vårens møter med mange hvite krager i salen og et varmere samfunn.

All honnør til Loge nr. 132 Dronning Sophie for gjennomføringen av et meget fint spill om Odd Fellow sin historie og fremtid på vår felles Festloge 2. april.

Ha en riktig fin påske!

Med broderlig hilsen i Vennskap, Kjærlighet i sannhet.

Fung XOM

Erik Haug

Storrepresentanten har ordet

Kjære brødre

Nå har det alt gått fire måneder siden forrige nr. av Gyldenposten ble sendt ut. Det betyr at vårterminen også snart er historie. I år er det valgår for nye embedsmenn for perioden 2019 - 2021. 1. gangs nominasjon av valgembedsmenn er allerede unnagjort, og 2. gangs nominasjon finner sted 2.4.2019.

Når valgene er gjort har påtroppende OM en betydelig jobb foran seg, hva gjelder alle utnevnte embedsmenn og nevnder. Jeg håper alle brødrene som blir spurt om å fylle en oppgave stiller seg positive til dette og takker ja. Enhver funksjon i logen er betydningsfull og lærerik for den enkelte.

Den 18.3.2019 hadde vi gleden av å ta opp to nye medlemmer i vår loge, som vi ønsker hjertelig velkomne. Det ble gjennomført en flott seremoni med mange brødre tilstede. Det var også gjester fra Loge nr. 67 Castrum og fra Loge nr. 156 Kongsleden tilstede.

Fra Storlogen er vi orientert om at andre bind av Odd Fellow Ordenens historie er ferdig til distribusjon. Bindet omhandler nasjonale forhold. Bøkene kan kjøpes gjennom OM.

Landssaken 2016-2019 «RS Odd Fellow III» nærmer seg sin avslutning. Målet med innsamling av 25 mill. kroner er nådd, og det vil også utover sommeren være arrangementer som skal bidra med midler til Landssaken. Den største aktiviteten kan Loge nr. 68 Landego i Bodø vise til, med et innsamlet beløp per medlem på hele kr. 4.418,-. Dette står det stor respekt av.

Storlogen har gjennom sitt brev av 6. februar 2018 gitt en stor takk til søstre og brødre for en flott innsats.

I forbindelse med Ordenens 200 års jubileum er det skrevet en bok om «Verdier i vår tid». Her har ordenen invitert 18 filosofer og forfattere til å skrive sine bidrag i et samfunnsperspektiv. NRK med programmet «Verdibørsen» vil lage en programserie om boka som vil bli sendt på P2 fra medio april 2019. Vår loge vil få 10 eksemplarer av boken for salg til kr. 250,- per stk.

Som ny Stor Herold er utnevnt redaktør i De Tre Kjedeled Dag Runar Pedersen. I forbindelse med utnevnelsen er uttalt at rollen som Stor Herold er tillagt oppgaver for Storlogen med kommunikasjon og informasjon. Det er et stort og krevende område. Spesielt i omstillingsprosesser er kommunikasjon en viktig faktor om man vil lykkes.

For de av våre brødre som har tilgang til lukket Facebook side, og som har registrert til dels sterke meningsyttringer har Storlogen embedskollegium i brev av 7. mars 2019 skrevet:

Storlogens embedskollegium har siden Storlogemøtet arbeidet med organisasjonsstruktur og utvikling, hvor mange av de synspunkter som er fremmet bl.a på nettet i den siste tiden vurderes.

Formålet med vårt arbeid er å skape en Orden som er rustet til å møte de utfordringer vi står overfor i dagens samfunn, samtidig som vi også må beholde vår egenart. Vi er godt i gang med arbeidet som naturlig nok vil ta noe tid. Storlogens embedskollegium er opptatt av en grundig og ryddig prosess hvor alle innspill blir vurdert og ber om forståelse for at vi ikke kan drøfte de enkelte utspillene på nettet.

[Revidert forskrift til Storlogelovens §11-4 – Informasjon og kommunikasjon, bruk av internett og hjemmesider ligger på www.oddfellow.no.](http://www.oddfellow.no)

Min embedsperiode som Storrepresentant går ut denne terminen.

Jeg vil derfor takke for meg og all den fine opplevelsen jeg har hatt som logens Storrepresentant.

Men til oss alle, husk å møte så ofte du kan. Med et stort frammøte vil logen styrkes og vi hjelper embedsmennene i den jobben de er satt til å gjøre.

God sommer!

Med broderlig hilsen i
I Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Svein Hanssen

Storrepr.

Foredrag på Ettermøtet 18. febr. 2019.

Tittelen var «I Martin Luthers forspor».

Prof.emeritus Herman Qvam fortalte fra en bussreise med en samtalegruppe fra Ås menighetsråd til steder i Tyskland kjent fra Luthers historie. Reisen ble arrangert i forbindelse med 500-årsjubileet for Luthers reformasjons-oppgjør.

Martin Luther ble født i Eisleben 10.nov. 1483. Etter farens ønske begynte han på jusstudiet i Erfurt i 1501. Men etter å ha unnsluppet et lynnedslag gikk han i 1505 i kloster hos Augustinereremittene, og ble presteviet i 1509. Her utførte han flittig sine botsøvelser, studerte og var plaget av sin syndenød.

Han ble i 1508 professor i moralfilosofi i Wittenberg.

I 1510 ble han sendt på «fottur» til Roma. I 1512 ble han Dr.theolog i Wittenberg. Hans kamp mot avlatshandelen i den katolske kirke endte 31.oktober 1517 med oppslaget av hans 95 teser på kirkedøra i slottskirka i Wittenberg. Etter å ha nektet å tilbakekalle sine teser ble han i Riksdagen i Worms erklært fredløs 25.mai 1521. Kurfyrsten Fredrik den Vise bortførte han til slottet Wartburg, og her levde han som Junker Jörg.

Den språkbegavede Martin Luther oversatte Det nye Testamente i 1522, og den fullstendige bibeloversettelsen fra hebraisk-gresk til tysk i 1534. Han avsluttet klosterlivet, og giftet seg i 1525 med en tidligere nonne Katharina von Bora.

Martin Luther døde i 1546 og ble gravlagt i Wittenbergs slottskirke. Få enkeltmennesker har spilt så stor rolle i å forandre verden. Fortsatt har personen Martin Luther en helt sentral plass i europeisk historie.

Finn Krogh

Nye brødre

Den 18. mars ble Trond Egil Broen og Frode Kristiansen tatt opp i Loge 122 Gyldenborg. Vi ønsker dem velkommen!

Trond Egil Broen

Frode Kristiansen

Kongsvinger Festnings Venner

Hvem
Hva
Hvor

HVEM ER VI?

KFV er en ideell organisasjon som ble startet i 2000 av daværende kommandant på Kongsvinger Festning, Helge Thomassen, og har snart over 200 støttespillere. Det er noen "gamle" militære, noen som er glade i festningen vår, noen som er glade i historien vår og noen som bare ønsker å støtte arbeidet vårt. I tillegg har vi et aktivt styre som gjennomfører alle aktivitetene.

Foreningens formål er å delta i vernet og utviklingen av Kongsvinger Festning, herunder Vardefortet, Tråstad Skanse og Norskansen. Dette gjør vi ved å gi økonomisk støtte og på andre måter støtte de tiltak som Kommandanten og Festningsforvalteren vil gjennomføre.

HVA GJØR VI?

- Nytt flomlys ble montert i 2018. Kostnad var kr 2 000 000,- som ble dekket av Sparebankstiftelsen
- Organiserer flaggheising hver dag, 365 dager i året
- Organiserer og gjennomfører guiding
- Organiserer utstillingen i museet på Festningen
- Holde museet åpent fra mai til august og helgene i april og september.
- Bidrar til utvikling av Festningen gjennom ulike prosjekter

Nye prosjekter:

- Kultursti rundt festningen 2019-2020
- Toaletter og garderobe under hotellet
- Pusse og male 17 lavetter i løpet av våren
- 43 nye lampeskjermer er kjøpt inn til Slaveriet

Disse nye prosjektene har en kostnadsrammer på over 1 mill. kr som kommer fra Gjensidigestiftelsen, Forsvaret, dugnad og egne midler.

Flaggheising

- Flagget skal opp og ned hver dag til faste tider
- Flagget skal opp: November – februar, kl. 09.00. Mars-oktober, kl. 08.00. Flagget skal ned senest kl. 21.00
- Privatpersoner har vanlige flagg, mens staten bruker splittflagget

Husk at flagget skal behandles med respekt, og aldri berøre bakken!

Festningsmuseet

Finner du i rett nord for Kommandantboligen, og er åpent hver helg i tidsrommet april (ikke påsken) - september og alle dager mai til og med august. Alle dager kl. 1100-1600. Museet er bygget opp rundt forsvarshistorie fra vikingtiden frem til i dag, Grenselosutstillingen – ”De gode hjelpere” om tiden i grensetraktene under siste krig og ett Bildegalleri fra 1905.

Guiding

Guidet tur koster kr 1000,- med varighet i ca. 1 time. Hvis guiden skal stille i tidsriktig uniform fra 1810 og informere om munnladningsgeværet koster det kr 1500. Dette kan også kombineres med lunch i Kommandantboligen.

HVOR ER VI?

Alt dette skjer på Kongsvinger Festning, Vardåsen og de ulike skansene rundt festningen. Tråstad Skanse ryddes og klippes av Vinger Rotary mens Glåmlia Vel tar seg av skansene Norske Løve,

vest for Voldgata

Vil du være med å støtte oss med kr 100,- pr år, send en mail til brev@festningsvenn.no eller kontakt undertegnede.

Erik Haug,
Fung XOM og styremedl. I KfV

Å SE DET STORE I DET SMÅ

I skaperverkets uendelige millioner og skapninger og varianter av liv, former, forutsetninger, endringer m.m fra gigantene i makrokosmos og ned til de for øyet usynlige partikler i mikrokosmos – må det være tillatt å spørre om meningen, hensikten eller betydningen i dette uendelige skaperverk.

Er alt tilsiktet, og har hver detalj sin bestemte rolle og oppgave i det komplette skaperverk? Er hver eneste lille detalj, eller bare anelsen av en, fullstendig planlagt og forutsatt gjennom skapelsen og en gjennomtenkt evolusjon – eller har en *tilfeldig* evolusjon ført til millionene av de utroligste skapninger, livsformer, opplevelser og inntrykk?

Å se det Store i det Små er sikkert bare Skaperen forunt. Spørsmålet hvorfor, kan mennesket bare i begrenset omfang besvare.

Når skaperen drar det siste forfinende penselstrøk over de små og vare detaljer og ørsmå nyanser i fullendelsen av det fullendte, må eller kan vi bare registrere og undres – og neppe forstå hvorfor, til hvilken nytte eller hvilken verdi inntrykket har.

Er det utilsiktet og betydningssløst – eller er det ment å skulle gi oss eller fortelle oss noe, styrke oss, gi oss livsvisdom og utvikle våre sanser når for eksempel:

- Solens stråler gjør vannet glitrende *eller*
- et svakt vindpust lager ørsmå bølger i vannet *eller*
- syrinens duft fyller vårkveldens solgangsbris *eller*

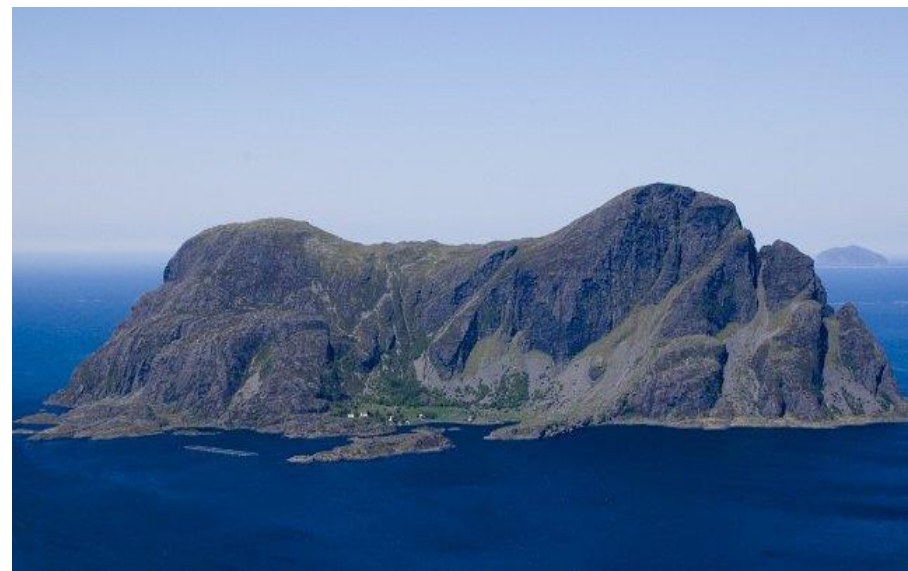
- luftens forfriskende pust etter en regnskur kjærtegner huden *eller*
- skyggen av en sky glir langsomt over skogen *eller*
- sommerfuglen flakser fjærlett og tilsynelatende tilfeldig fra en blomst til en varm sten i vårsolen *eller*
- løvetanns hode står ribbet fro sin skjønnhet, og kun noe hvit dun beveger seg i sommervinden *eller*
- et brunfarget høstløv sakte svinger seg ned mot bakken *eller*
- en flue etter lang kamp ligger død på ryggen i vinduskarmen *eller*
- tåkesløret visker ut konturer og demper lydene *eller*
- røyken i sprengkulden sakte stiger loddrett til værs og langsomt siger utover i vinddrag *eller*
- frostrøyken driver over åpne elvestryk *eller*
- Småfuglen sitter lodden og målløs på kald vintergren *eller*
- et får eller dyrespor i snøen varsomt viskes ut av den fallende snøen *eller*
- glade barn lager engler i snøen

Er disse i seg selv ubetydelige og hverdagslige registreringer en nødvendig og nøye planlagt bit i det store puslespillet, må vi ikke overse dem eller betrakte dem som verdiløse.

Vi vil ikke forstå – men vi aner Skaperens uendelige storhet og visdom. Det ubesvarte spørsmål vil være hvor de ufattelige skaperidèer kommer fra. Hvem er Skaperen?

Finn Krogh

Turforslag: Alden

Mitt ultimate turforslag er nok ikkje det mest tilgjengelege for oss her på Austlandet. For å få ta del i den opplevinga det er å bestige Alden, eller den Norske hesten, som den også blir kalla, må du så langt vest i vårt vidstrakte land som det går an å komme.

Alden et eit fjell som stig nærmast loddrett opp av havet. 481 m høgt, og er synleg mest 100 km til havs. Soleis er dette fjellet eit av dei mest markerte seglingsmerka på Vestlandet.

Frå havna går den korte turen opp til garden, og herfra er det skilta mot toppen. Stien er ikkje markert, men likevel lett å finne. Frå garden tek ein fort til med oppstigninga, og vinn raskt høgdemeter. Stien er smal men godt synleg heile vegen opp. Ved om lag 300 m o.h. kjem man opp på plataet, og terrenget flater noko ut. Vidare går stien austover, opp til Instenova, den austlege toppen. Herfra har du flott utsikt i alle retningar.

For å få enda betre utsikt til havet og øyane i vest, bør man ta turen

bort til den vestlege toppen, Ystenova. I vest kan du då sjå øyane like ved storhavet, medan du i nord og aust kan sjå majestetiske fjelltoppar og fjord armar.

Sjølv om oppstiginga er bratt dei første 300 m, er turen overkommeleg for dei som er vant med å gå i terrenget. Turen tek ca 3 timar tur/retur. Stien er som sagt godt synleg, og treng man ta ein pust i bakken, er det berre å setje seg ned å nyte utsikten som er upåklageleg frå første stund.

Ein fin sommertur er å ta overnattingstur på Alden, og få med seg sola som går ned i havet i vest. Og ein tidleg soloppgang i aust. Vakkrare og meir spektakulært skue let seg knapt nok oppdrive.

Det etterfylgjande bilde er utsikt mot vest, med Bulandet aller lengst i vest

God tur ønskes av Kåre Rogne !

Jeg utfordrer Einar Hernes til å komme med turforslag i neste Gyldenposten

Ønskediktet

Diktet var en personlig skrevet hilsen fra Hans Børli

Når kvelden står rød over Hesteknatten

Slik ved pinsetider når
kvelden står rød over Hesteknatten,
bjørkestammene rundt huset vårt skinner
med kvinnelig blygt skjær i neveren og
løvsangeren synger sin bekkeblanke strofe
inne i det rosa lyset – da
kjenner jeg alltid at
det finnes en kosmisk mildhet,
en syngende fred og en nåde
uavhengig av menneskets lunefullt
gode onde hjerte.

Et sted der ute i uendeligheten
hvor stjernerne blømmer som myrull
saler Døden av sin gamle hest
og leier den gjennom lysets port
inn i tunet til sin blonde søster.
Livet.

Børrud, november 1980

Diktet sto i en diktsamling hvor Hans Børli hadde skrevet en personlig hilsen til eieren av boken: «Måtte noe av kveldslyset over Hesteknatten falle inn over sinnet ditt når du leser disse diktene.»

Hilsen og gode ønsker
Hans Børli

Jan Bjerknes

Jeg utfordrer bror Aril Bråten til valg av dikt i neste utgave.

Etisk post

Dette var et innlegg som kapellan Arild Bråten hadde under Etisk post på logemøte den 4. mars.

En betingelse for å overleve i fellesskapet har alltid vært at mennesket har hatt en naturlig samlingsplass med muligheter for å tale sammen. Menneskets miljø har gjennomgått akselererende forandring. Vi lever nå i en tid hvor det fokuseres på tempo og produktivitet. Hva kan vi gjøre for å motarbeide ego-kulturen hvis vi mener at den ikke er riktig? Følgende er ikke svar, men noen tanker omkring problemet:

Alle har behov for nær sosial kontakt og aksept. Vi har også behov for trygghet, uavhengighet og frihetsfølelse. For at planter skal vokse må de ha en naturlig grobunn. Slik er det også med oss mennesker. Det er nettopp ulikheten som beriker oss og gjør oss avhengige av hverandre. Jo, mere vi mennesker føler at noen trenger oss og at forventningene står i forhold til våre muligheter, jo bedre trives vi og jo mere yder vi. Trangen til fellesskap, tilknytning og omsorg er et sentralt behov som den greske filosofen Platon gir uttrykk for ved ordene: "Den dypeste streben i oss mennesker er vår kjærlighets streben til fellesskapet".

I den siste mannsalder har det i stigende grad vært lagt vekt på fellesskapsdannende holdninger og prinsipper som *likeverd*, *likestilling*, *gjensidig anerkjennelse*, *respekt* og *omsorg*. Dette er holdninger som bygger på den grunnregelen som også vi bekjenner oss til: "Alt det dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal dere også gjøre mot dem". Også en rekke andre trossamfunn har leveregler som bygger på de samme tanker. Det samme gjør FN's Menneskerettighetserklæring.

Det man kaller en organisk organisasjonsmodell bygger på at alle deler av et levende legeme er like nødvendig for at legemet som helhet skal fungere. Modellen foreskriver en gjensidig avhengighet og at ingen del kan fortsette å eksistere uten det resterende. En godt oppbygget organisasjon forutsetter gjensidig respekt og omsorg mellom alle dens medlemmer. Den ene parts eksistens, selvforståelse og handling blir bestemt av forholdet til den annen part. Ingen av partene kan gjøre krav på full selvstendighet, eller å være hevet over den andre. Likeverd krever at man legger spesielt vekt på utviklingen av mellommenneskelige relasjoner og en sterk sosial tankegang hvor alle skal ha ansvar for fellesskapet.

Forskeren Abraham Maslow har påpekt at fem grunnleggende behov må oppfylles i et menneske dersom dets resurser skal kunne tas ut for økt evne til produktivitet, innsats og nytenkning, - som igjen er avgjørende for trivsel og helse.

Nederst er behovet for å få dekket de menneskelige livsbehov. Deretter følger trygghet, som 3. kategori kommer tilknytning og tilhørighet. Den 4. kategori er respekt og anerkjennelse, og øverst finner vi selvrealisering, nytenking og resursfrigjøring.

Disse behovsteoriene bekrefter at vi ikke er skapt til å leve som isolater. Vi er alle sosiale individer avhengig av at det sies: "du er elsket og vi trenger deg". Svikter dette går det ut over vår motivasjon og innsatsevne. I kjølvannet av et raknet selvilde kan følge psykiske og fysiske helseplager.

Dersom noen tror at man ved å manipulere med de materielle verdier og tilværelsens laveste behovskategori, kan få uttelling i de øverste kategorier, har man glemt at 3 andre mellomliggende behovskategorier oppfylles om man skal komme dit. Det er måten vi omgås hverandre på som ivaretar behovene for trygghet, tilknytning, omsorg, kjærlighet, tilbakemelding, respekt, anerkjennelse og mulighet for personlig utvikling. Dette er betingelser for selve drivkraften i oss. Det kan få oss til å ville virke mot en ønskverdig fremtid.

Hva så med den enkeltes utvikling og selvrealisering? Filosofen Emanuel Kant beskriver morallovene slik:

"Du skal aldri betrakte et menneske bare som et middel til noe, men også alltid se det som et mål og noe verdifullt i seg selv på tvers av profesjoner og oppgaver. Vi har plikt til å utvikle våre evner og egenskaper av hensyn både til oss selv og til fellesskapet."

Disse tanker er også nedfelt i de teorier som dagens demokratier bygger på: Enhver har rett til fritt å utvikle sine evner og anlegg, og til å handle såfremt man tar hensyn til andres rett til det samme. Disse rettigheter var aldri ment for det selvpptatte individ som utnytter andre mennesker for å nå sine mål. Retten til eiendom, liv og frihet forutsetter respekten for andres eiendom, rett og frihet.

Historien viser at dersom man bryter de etiske regler og holdninger vil frykten etterhvert bli styrende i organisasjonen. Utrygghet fører til egoisme fremfor fellestenkning, og kynikerne vinner ofte i maktkampen. Anderledes tenkende mennesker blir sett på som en konfliktskapende trussel og ikke som en berikelse i et forsøk på forbedring. Medmenneskelig forståelse er ikke noe man setter på et stykke papir, den er resultatet av holdninger og prosedyrer.

Hva har så dette med Odd Fellow å gjøre?

Jo, vi er også forskjellige, med ulike krav og forventninger til oss selv og vår omverden. Vår lære beretter om de verdier, normer og regler som må etterleves for at fellesskapet skal kunne realiseres. Fellesskapsverdiene er verdier som samler menneskene til samfunnets beste. Hvordan disse verdiene praktiseres i den enkeltes liv kalles moral.

Vi Odd Fellows må vise hvert enkelt menneske at det er behov for det og at det trengs for at vi alle skal kunne fungere. Det å gi hverandre både "ros og ris" er viktig for at enkeltindividet skal føle seg hjemme og trives. Vi må tørre å spørre oss selv: "Viser vi toleranse mot alle vi omgås?" - og etterlever vi regelen: "Gjør mot andre det som du vil at andre skal gjøre mot deg?".

Vi logebrødre er ambassadører for vår Orden. Der hvor vi møter mennesket, i hjemmet, på gaten, i logen, på arbeidsplassen, må dette vårt livsmønster gjenspeile seg i vår holdning og opptreden.

Til alle Brødre!

I forbindelse med rydding o.l. finner vi alltid noe som vi ikke trenger mer. Nå har dere muligheten til å få gitt bort dette, som du sikkert har flyttet på mange ganger og som du ikke trenger. Det kan være noen andre som ønsker seg nettopp dette. Denne "ruten" er satt av til dette –under tittelen "Gis bort". Har du noe til overs – ta kontakt med redaksjonen.

Vks

Terje Sletholen

– for et bedre miljø

GK NORGE AS

AVD. KONGSVINGER

Industrivegen 53, 2212 Kongsvinger TLF. 62888370

Inneklima og ventilasjonsentreprenør.

Det du egentlig ønsker deg!

Tlf. 628 14923 E-post: kaare@hedmur.no

Industrivegen 67 2212 Kongsvinger

**Hedmark
Murmesterforretning A/S**
2200 Kongsvinger

Maskinell Skogsdrift ANS 2116 Sander

Tynning og
sluttavvirkning
utføres.

Mail: i-eidsmo@frisurf.no

Tlf. 62 96 54 67 – Mobil 916 19508